EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 11.10.2021
COM(2021) 622 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Jaarlijks monitoringverslag over de uitvoering van het steunprogramma voor structurele hervormingen 2019

{SWD(2021) 283 final}

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Jaarlijks monitoringverslag over de uitvoering van het steunprogramma voor structurele hervormingen 2019

INLEIDING

Sinds 2017 beheert de Europese Commissie het **steunprogramma voor structurele hervormingen** (SRSP). Het SRSP heeft een begroting van 222,8 miljoen EUR[1] en ondersteunt de lidstaten bij de ontwikkeling en de uitvoering van institutionele, administratieve en groeibevorderende hervormingen.

Structurele hervormingen zijn per definitie **complexe processen** en de ontwikkeling en de uitvoering ervan vergen in elk stadium uiterst gespecialiseerde kennis en vaardigheden. Bovendien beschikken sommige lidstaten niet over de capaciteit om de administratieve, economische en sociale uitdagingen aan te gaan die voortvloeien uit structurele hervormingen.

Doel van het SRSP is de lidstaten te helpen **deze uitdagingen aan te gaan** en **hun capaciteit te versterken** om groeibevorderende hervormingen voor te bereiden en uit te voeren. Hierdoor wordt bijgedragen tot solidere overheidsinstellingen en administraties, een beter bestuur en meer performantie en veerkracht van de economie en de samenleving in het algemeen. Doel is de cohesie te versterken en het concurrentievermogen, de productiviteit, duurzame groei, de werkgelegenheid en investeringen te bevorderen.

Dit verslag biedt een overzicht van de **maatregelen die in het kader van het SRSP 2019 zijn ondersteund**. De selectie en de uitvoering van projecten worden beschreven en er wordt een overzicht gegeven van de resultaten die de projecten in het kader van de SRSP's van 2017, 2018 en 2019 tot dusver hebben opgeleverd.

UITVOERING VAN HET SRSP 2019

2019 was het derde jaar waarin activiteiten zijn uitgevoerd in het kader van het SRSP. Net als de vorige twee jaren was ook in het derde jaar **de vraag naar steun** van het programma **groot**: **27 lidstaten** hebben **580 verzoeken om steun** ingediend **voor een geschat bedrag van ongeveer twee en een half keer de beschikbare SRSP-begroting voor 2019**.

De Commissie **heeft de verzoeken van de lidstaten getoetst aan de beginselen en criteria** van de SRSP-verordening en **263 verzoeken van 26 lidstaten geselecteerd**.

De geselecteerde verzoeken waren als volgt over de belangrijkste beleidsterreinen verdeeld:

- **27 %** hield verband met de arbeidsmarkt, onderwijs, gezondheid en het sociaal beleid;

[1] De begroting is verhoogd bij de wijziging van de oorspronkelijke SRSP-verordening (Verordening (EU) 2017/825, PB L 129 van 19.5.2017, blz. 1) door Verordening (EU) 2018/1671 (PB L 284 van 12.11.2018, blz. 3).

- **23 %** hield verband met groei en het ondernemingsklimaat (met inbegrip van klimaat en milieu);
- **18 %** hield verband met governance en overheidsdiensten;
- **17 %** hield verband met financiële diensten en toegang tot financiële middelen; en
- **15 %** hield verband met inkomstenbeheer en het beheer van de overheidsfinanciën.

Het grootste deel van de steunmaatregelen heeft tot doel:

- de overheidsdiensten te digitaliseren (12 %);
- de onderwijs- en opleidingsstelsels te versterken (8 %);
- de gezondheidszorg toegankelijker, efficiënter en veerkrachtiger te maken (8 %);
- de sociale bescherming en de sociale diensten te versterken (7 %);
- nationale en kapitaalmarkten over de grenzen heen te ontwikkelen (6 %); en
- de overheidssector efficiënter en doeltreffender te maken (8 %).

Overeenkomstig het beginsel van goed financieel beheer werd prioriteit verleend aan verzoeken waarbij **snel steun kon worden verleend en de hervormingen snel konden worden uitgevoerd**. Er werd ook prioriteit verleend aan verzoeken waarbij **duidelijke doelstellingen** werden nagestreefd en die waarschijnlijk een **groot effect** zouden sorteren.

92 % van de verzoeken die in het kader van het SRSP 2019 voor financiering zijn geselecteerd, hield rechtstreeks verband met de strategische prioriteiten van de EU:

- 62 % met de uitvoering van hervormingen om de in het kader van het Europees Semester (landspecifieke aanbevelingen en landverslagen) specifiek vermelde uitdagingen aan te gaan;
- 21 % met de uitvoering van prioriteiten van de EU (de kapitaalmarktenunie, de digitale eengemaakte markt, de energie-unie, het klimaat enz.);
- 5 % met de uitvoering van het recht van de Unie; en
- 4 % met de uitvoering van de EU-programma's voor economische aanpassing.

De resterende 8 % hield verband met de uitvoering van hervormingen van de lidstaten met betrekking tot andere prioriteiten.

Op 31 januari 2021 was **20 %** van de in het kader van het SRSP 2019 uitgevoerde projecten ter ondersteuning van hervormingen voltooid en **80 %** nog lopende.

VORDERINGEN TEN AANZIEN VAN DE DOELSTELLINGEN VAN HET PROGRAMMA

In het derde programmajaar heeft het SRSP een **belangrijke bijdrage** geleverd aan de inspanningen van de lidstaten om **structurele zwakheden** die de ontwikkeling en de uitvoering van hervormingen in de weg staan, **op te sporen en te verhelpen**. In het kader van het programma:

- **is bijstand verleend bij de herziening van de bestaande wetgevingsprocedures** (bijvoorbeeld de wijziging van een bestaande wet inzake arbeidsmobiliteit);
- **zijn zwakke punten opgespoord en aanbevelingen voor verbeteringen gedaan** (bijvoorbeeld bij de aanbesteding van IT-oplossingen);

- **is de capaciteit van de lidstaten verbeterd om efficiëntere procedures en methoden vast te stellen** (bijvoorbeeld door de ontwikkeling van een kader om de performantie van de gezondheidszorg te beoordelen);
- **is steun verleend voor een doeltreffender beheer van de personele middelen** (bijvoorbeeld door het strategisch beheer en de samenwerking tussen senior managers en middenmanagement te bevorderen).

Met de in het kader van het SRSP 2019 geselecteerde en uitgevoerde maatregelen wordt een Europese meerwaarde nagestreefd. Het SRSP **vormt een aanvulling op andere programma's** en beleidsmaatregelen op nationaal, EU- en internationaal niveau en **bevordert het wederzijds vertrouwen en de samenwerking** tussen de begunstigde lidstaten en de Commissie. Daarnaast ondersteunt het SRSP de ontwikkeling en uitvoering van oplossingen voor nationale uitdagingen die tegelijkertijd **de uitdagingen waarmee de hele Unie of verschillende lidstaten geconfronteerd worden** helpen aangaan.

Ter illustratie kunnen de volgende steunmaatregelen worden genoemd:

- maatregelen om de ontwikkeling van actieplannen ter ondersteuning van de transitie weg van steenkool te bevorderen en bronnen van EU-middelen voor de financiering van de transitie op te sporen;
- maatregelen om duurzame mobiliteit te bevorderen, insolventiekaders te ontwikkelen en corruptie te bestrijden;
- maatregelen om de uitwisseling van beste praktijken te bevorderen met lidstaten die het beheer van hun overheidsfinanciën met succes hebben hervormd;
- maatregelen om nationale stimuleringsbanken in verschillende lidstaten te helpen aan InvestEU deel te nemen.

Het valt niet binnen het bestek van dit verslag om de uiteindelijke effecten te illustreren van de hervormingen[2] die een lidstaat als gevolg van de SRSP-steunmaatregelen mogelijk heeft doorgevoerd. We kunnen echter stellen dat **het SRSP op schema ligt bij de verwezenlijking van de algemene doelstelling van het programma**.

De in het kader van de eerste drie rondes van het SRSP (in 2017, 2018 en 2019) uitgevoerde steunmaatregelen **dragen bij tot de ontwikkeling en uitvoering van institutionele, administratieve en groeibevorderende hervormingen**.

276 van de in het kader van de eerste drie rondes uitgevoerde projecten hebben reeds concrete resultaten helpen opleveren. Enkele voorbeelden:

- de ontwikkeling van een hervorming om de digitale strategie uit te voeren;
- aanbevelingen ter versterking van de capaciteit van de instanties die het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij uitvoeren;
- de ontwikkeling van een kosten-batenanalyse en een communicatiestrategie ter ondersteuning van de modernisering van een waterweg;
- een proefproject om begrotingen beter voor te bereiden;
- het opstellen van een gedetailleerde handleiding voor crisisbeheer voor de nationale afwikkelingsautoriteit voor banken.

[2] Overeenkomstig artikel 16 van de SRSP-verordening moet de Commissie een onafhankelijk tussentijds evaluatieverslag uitbrengen. Dat verslag moet informatie bevatten over de voortgang bij de verwezenlijking van de doelstellingen van het programma, de efficiëntie van het gebruik van de middelen, de Europese meerwaarde van het programma en de blijvende relevantie van de doelstellingen en maatregelen van het programma.

CONCLUSIE

In het derde jaar is de **vraag naar steun** van het SRSP verder **toegenomen**: **27 lidstaten** hebben **580 steunaanvragen** ingediend (vergeleken met 444 steunaanvragen van 24 lidstaten in het kader van het SRSP 2018).

Algemeen gesproken hebben de eerste drie jaren van het SRSP geleerd dat het programma de nationale autoriteiten kan helpen structurele zwakheden en knelpunten bij de ontwikkeling en de uitvoering van hervormingen op te sporen en te verhelpen, zoals blijkt uit een aantal **specifieke resultaten**.

De maatregelen beogen het hervormingsproces te ondersteunen, maar **het is aan de lidstaat die steun ontvangt, om voor doeltreffende follow-up van de maatregelen te zorgen en de hervormingen daadwerkelijk uit te voeren**.

De Commissie zal de uitvoering van de steunmaatregelen en van institutionele, administratieve en groeibevorderende hervormingen de komende jaren blijven monitoren.